

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

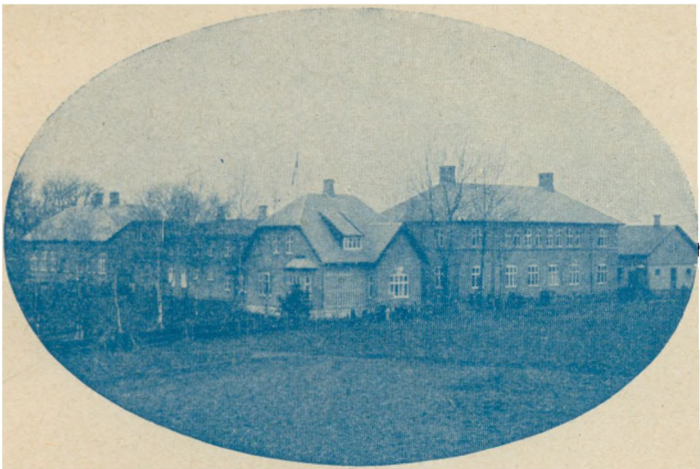

Godhavn 1893-1918.

1918.

GODHAVN

1893—1918

**FEMOGTYVEAARSSKRIFT
SAMT BERETNING
FOR AARENE 1914—18**

FRA

DEN SELVEJENDE INSTITUTION

DRENGE- OG LÆRLINGEHJEMMET „GODHAVN“

TISVILDE PR. HELSINGE

TELEFON: TISVILDE 8.

**KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI**

1918

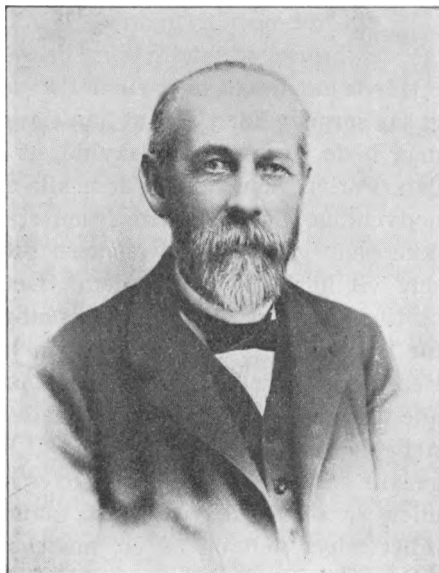

•Godhavns første Hus.

Foraar 1918 er her paa dette Sted under Godhavns Navn i 25 Aar udført et reddende og opdragende Arbejde for Samfundets Børn, ganske vist under meget forskellige Former og Kaar, men gennem alle Aar med samme store Maal: at lægge Grund og bane Vej for, at Børnene kunde blive selvstændige, arbejdssomme og ærlige Mennesker.

Børnehjemmet Godhavn oprettedes af Forstander Axel Chr. Frydensberg, f. 11. Marts 1851 † 5. Juli 1917 (Biografi af Prof. Hans Olrik i Børnesagens Tidende 12. Aarg. Side 158).

Som Lærer ved d. kgl. Vajsenhus havde Frydensberg faaet Indblik i forældreløse og ulykkeligt stillede Børns Kaar, og navnlig havde han ofte set Vanskeligheden ved at faa Drengene i 7—8 Aars Alderen anbragt i private Hjem, og yder-

Axel Chr. Frydensberg.

ligere var det vanskeligt, hvis Drengen var noget skrøbelig; med Pigerne gik det lettere. Endvidere kommer den smukke Tanke frem hos ham, at det er Synd at skille Søskenne ved at anbringe dem i forskellige Plejehjem.

Disse Erfaringer og Tanker omsattes i Foraaret 1893 til Virkeligheden, *Godhavn*, der fremtræder som et Børnehjem, der modtager baade Dreng og Piger, og som ved sin sunde Beliggenhed i Tisvilde ved Skov og Strand samtidig virker som Sanatorium for kirtelsvage Børn. Hjemmet har Plads til 20 Børn, og i de første Aar holdes Tallet nede heromkring.

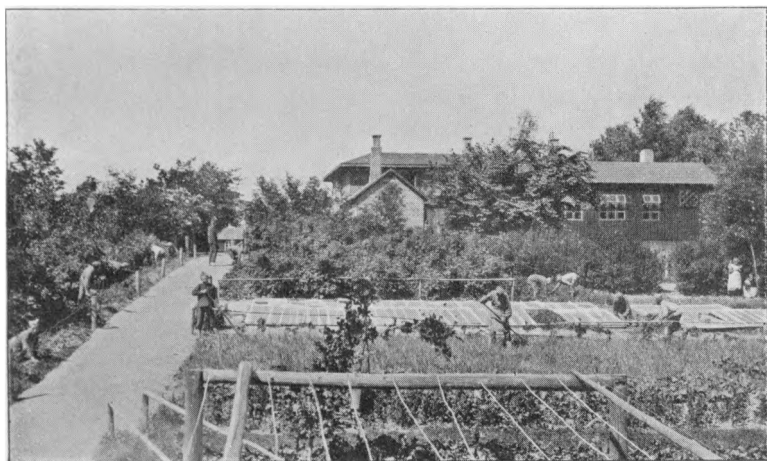
Der leves et frisk, fornøjeligt Nybyggerliv, hvor hvert lille Fremskridt og Vinding bliver en fælles stor Sejr og Glæde, og hvor Ankomsten af en Gave bestaaende af en Skinke og nogle Pund Chokolade bliver en stor Festdag, der optegnes i Hjemmets Annaler og sikkert endnu staar indskrevet i Deltagernes Erindring.

Det Liv midt i Fløkken, midt i dens travle Virksomhed bliver alle Dage det centrale for Frydensberg, og jeg tvivler meget om, at vore eller senere Tiders Børneopdragere finder noget bedre Centrum at anbringe sig selv i.

Kontoret og alt, hvad derfra kan administreres og reguleres og ordnes, kunde Frydensberg sikkert udmærket have klareret, hvis han havde haft Tid dertil; men det bliver der ikke. Der er saa sørgelig liden Tid, at han Gang paa Gang i Beretningerne maa bede Vennerne undskylde, at han først nu efter Maaneders Forløb faar takket dem alle for de kærkomne og højst nødvendige Gaver, ligesom han stadig maa bede om, at det ikke paalægges ham at *opkræve* Bidragene, men at Vennerne selv vil huske at sende dem. Det er temmelig forstaaeligt og tilgiveligt, at der ikke naaes langt ud over hver Dags Slid; for Frydensberg har nu 50 Børn paa Hjemmet, og i den 8. Beretning fortæller han, at han ofte er ene om Tilsynet med alle Børnene og skal klare baade Skolen og det praktiske Arbejde og helst samtidigt, og han indrømmer da ogsaa ganske ærligt, at Arbejdet er over hans Kræfter; men Økonomien er stadig ikke til fast mandlig Medhjælp, og Børnetallet stiger helt op til 70, medens Arbejdet i alt væsentligt udføres af ham selv og hans trofaste Hjælperske gennem Aarene, Plejemoder Elisabeth Andersen.

Først i Beretningerne efter 1904 tales der om noget bedre Kaar, og det første store Fremstød giver den første Børnehjælpsdag med 4000 Kr. til Nybygning (Økonomibygningen) og 1000 Kr. til Driften; men selv efter Godhavns Overgang til selvejende Institution Aar 1908 og Indvielsen af den nye Sovesalsbygning, lyder Beretningen 1909—10 paa meget smaa Midler og et Arbejde *langt* over Evner og Kræfter.

Med det stigende Børnetal forandres Karakteren af Børnehjem. Allerede 1897 opgives Søkende-Børnehjemmet, idet

«Godhavn» omkring Aar 1905.

der fremtidig kun modtages Drengene, og de Elementer, der sendes Frydensberg af denne Race, bliver vanskeligere og vanskeligere, og Beretningernes Udskrift bliver: Opdragelseshjemmet Godhavn, og deres Indhold følgende: »Opdragelseshjemmet skal, overfor den urolige Svend, vedblive at være det faste »du skal«, indtil den unges Sind forandres, saa han begynder at forstaa, at Hjemmet egentlig er det milde: »jeg vil saa gerne hjælpe dig«, og at det er denne Kærlighed, som har ligget til Grund for hele Arbejdet for Barnets Redning.«

Fra første Færd og gennem de fleste af Forstander Frydensbergs 20 Arbejdsaar i Børnesagens Tjeneste er Hjemmet altsaa et privat filantropisk Foretagende, og mærkes Aarenes bedrende og ordnende Forhold for Børnearbejdet ogsaa her, saa er de økonomiske Forhold dog stadig stærkt trykkende,

og Følelsen af Manglerne og Ønskerne om deres Afhjælpning stadig stigende.

I det meste af Frydensbergs Tid har den aarlige Plejeløn andraget 100—150 Kr. pr. Barn, og ofte er der sikkert antaget Børn, som der betaltes lidet eller intet for. Hjemmet kunde altsaa kun opretholdes ved stadig privat Støtte, og her er det navnlig glædeligt at se, hvor meget Egnen har ydet paa forskellig Vis i Bidrag, Naturalier, Mælk fra Ørekilde Mejeri,

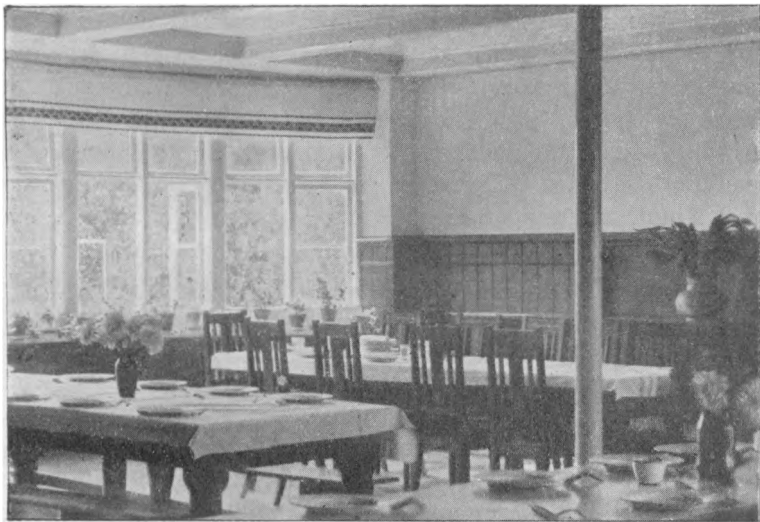
Økonomi- og Sovesalsbygningen. Musik i Gaarden.

Tøj, Kørselshjælp etc. etc. Alle disse forskellige Gaver vurderes selvfølgelig ikke regnskabsmæssig, og bortset fra dem bliver Udgiften pr. Barn mellem 2—300 Kr., saa det forstaas let, at de første Beretningers første Programpunkt: »Den største Nøjsomhed« stadig maa fastholdes. Dette Programpunkt behøvede ikke at være sat af lutter Idealisme. Forstander Frydensbergs hele Liv med Børnene og hans eget Liv til det sidste viste imidlertid, at det var mere end Nødvendighed, der havde dikteret Programmet; for ham blev Guds frygt med Nøjsomhed ved at være den store Vinding, og da den ydre store Vinding kom med Statens Anerkendelse af Hjemmet som Opdragelsesanstalt for 60 særlig vanskelige Drengene i Alderen 12—18 Aar, fandtes her en Indretning, der ikke i nogen Maade kunde staa Maal med Kravene for en saadan

Opgave og en Mand, der var opslidt af et overvældende Arbejde, og som kun trængte til Fred. —

Maj 1912 fratraadte Forstander Frydensberg sin Stilling, og Hr. Kommunalærer H. A. Nielsen, Næstved, konstitueredes som Forstander, men ønskede ved Konstitutionsaarets Udløb ikke at fortsætte. Fra 1. Juni 1913 har Undertegnede været Forstander.

Spisesalen 1915.

Den sidst afgivne Beretning er for Aaret 1913—14. I de mellemliggende Aar er kun udsendt Statusopgørelse og Generalregnskab, hvilket naturligvis skyldes nødvendige økonomiske Hensyn under disse vanskelige Tider, men 25 Aars Fødselsdagen i Aar frister dog for stærkt til atter at lade høre lidt fra os og fortælle Hovedbegivenhederne i de svundne Aar. De har ikke været saa lidt af et Æventyr for os, der har set saa at sige hele Ønskesedlen blive opfyldt, og vi er hjertelig taknemmelige for at have oplevet Æventyret; vi tror dog ogsaa, at der er Virkelighedens Bund under det, og haaber, at Fremtiden skal vise denne Bunds Bærekraft.

Nødvendigheden af en Faguddannelse for vore Dreng, som jeg paa pegede i min første Beretning (1913—14), og som vi da saa smaat havde begyndt, har her god, historisk Bund.

Det var saa langt fra noget nyt, som den allerførste Beretning om Børnehjemmet Godhavn for 1893 siger, at Planen for Hjemmet i Hovedsagen gaar ud paa at danne en saakaldet Landbrugskoloni i Forbindelse med Værksteder, og i de senere Beretninger nævnes stadig »forefaldende Haandværk« som en af Børnenes Hovedbeskæftigelser, og da Hjemmet i de sidste Aar under Frydensbergs Ledelse fik taalelige Midler, indrettedes ogsaa et Skoleværksted særlig med det Formaal at hjælpe Børnene til Selvbeskæftigelse i Fritiden. Det ny, der nu kommer til, er, at Haandværksoplæringen fra det »forefaldende« flyttes over til det »maalbevidste«, og dette Maal bliver ikke blot en nyttig og gavnlig Brug af Drengens Arbejds- og Fritid, medens han er paa Hjemmet, men sigter paa Fortsættelsen i Livet, at der kan blive lagt saa god og reel Bund, at Drengen direkte kan fortsætte og fuldende sin Lære ude med Fradrag af de Læreaar, han har tilbragt her.

Vi er alt naaet et meget stort Skridt fremad i denne Retning gennem hele den fortræffelige ydre Indretning, vi har faaet, navnlig i vort prægtige Lærningehjem, der ganske har fornyet Livets Form; men naturligvis, der skal mere til end det ydre, der skal Aarenes Arbejde og Erfaring og Tradition, — vi har alt den Glæde at spore voksende »Haandværkskultur« over vore Værksteder — —, og der skal Skuffelsernes Ildprøve og meget, meget mere; men jeg tvivler ikke om, at Vejen er den rette, og at Resultaterne stadig klarere skal vise det. Naar Tabel 5 viser et ret sørgeligt Resultat af Læreaanbringelserne, skal jeg dertil bemærke, at man først og fremmest ikke maa lade sig skuffe af Tjenesteanbringelsens gunstigere Resultat og tro, at det var gaaet de Elever bedre, hvis de var komne i Tjeneste, for det var slet ikke gaaet med dem; det var Drengene, som maatte prøves ad denne Vej, og flere af dem naar forhaabentlig ogsaa frem igennem Nederlag; det er heldigvis noget, vi ikke ser saa helt sjældent, at naar 18 Aars Krisen er overstaaet, har det alligevel ikke været forgæves, det, der er arbejdet. Om en af dem, der forlod Læren ved 18 Aars Alderen, og som staar under Betegnelsen »daarlig Udvikling« (han blev straffet), ved vi saaledes, at han er udlært Snedkersvend og siden har opført sig vel. Tallet 13 er maaske i det hele rigelig højt; men det er mig ikke om at gøre at pynte paa det, men at lære af Realiteterne, og for de

12 af disse 13 gælder det, at de er sendt direkte ud i Læreplads uden de grundlæggende Aar her, og det er det, der først og fremmest ikke gaar. Jo længere vi kan føre dem mod Maalet, desto sikrere kan vi vente gode Resultater, fordi Drengene kan forstaa, at nu er det meningsløst at give op. Dette har altsaa ikke kunnet gøres med disse, og endnu mangler vi tilstrækkelig rigelige Muligheder til at byde alle vore Haandværkerlærlinge dette Gode. — Udgifterne ved at skaffe saadanne Muligheder synes efter vort Snedkerværkstedes aarlige Regnskaber ikke at burde

Drengenes Dagligstue. Ved Juletid.

skræmme fra den Vej. — Værkstederne vil i al Fald kunne bære sig selv og lønne sin Mand, om ikke straks, saa ret hurtigt.

Attenaars-Alderen og slette hjemlige Forhold er de to nedbrydende Faktorer, som vi stadig staar fuldstændig magtesløse overfor.

Disse første Resultater maa altsaa bedømmes som de første Forsøg under manglende Vilkaar. Nu kan vi have 8—10 Læredrenge paa eget Snedkerværksted, 4 paa eget Skræderværksted (Værkstedet ejes af Anstalten, men drives af Mesteren for egen Regning); 4—6 Elever oplæres ved vort Landbrug og et lignende Antal ved Gartneriet.

Hos nærboende Mestre har vi Dreng i Lære hos Smed, Maler, Skomager, Tømrer, Bager og Murer. Man skulde synes, vi maatte være tilfredse! Det er vi ogsaa, men saa længe der er Liv og Udvikling, er der Ønsker og Maal at naa, og det er saa afgørende, at Tiden for vore Elever *fuldt udnyttes*; der

er spildt nok i deres Liv. Overfor de Muligheder, vi har, vil jeg sige, at vi er fyldt med Tak og Undren over, at dette er naaet, og ved, at det kun er sket gennem den hjælpsomme Iver, vi har mødt, og som er samlet i Bestyrelsens Formand. Megen Tak skylder vi ogsaa de lokale Haandværksmestre, af hvilke Hr. Malermester Jensen, Tisvilde, endog vederlagsfrit har hjulpet os med Lærlingernes Undervisning i geometrisk Tegning i Vinterhalvaaret. Ligeledes Tak til de gode Landbrugshjem,

Sovesalen.

der har aabnet sig for vore Drenge, og af hvilke adskillige har fortsat trofast Aar efter Aar med at tage Elever herfra.

Drengenes Optagelsesalder (Tabel 3) synes fuldtud at berettigede til at anlægge Godhavn specielt som Oplæringsanstalt, og det vil sige, *at vi fra første Færd kan begynde at bygge Maal for Drengene.*

Heri hindres vi væsentlig ved den Skare halvabnorme Elever, som vi maa slæbe paa; vi har en Del Drenge i 15—16 Aars Alderen, som ikke har de mest elementære Kundskaber og aldrig faar dem, fordi de ikke kan lære noget, og hvis øvrige Udvikling er 4—5 Aar tilbage for deres Alder. Disse skal der naturligvis ogsaa sørges for, men det kan formentlig ske under enklere og billigere Former end vort Hjem, og selv om

en Særanstalt ikke blev billigere, vilde alle Parter dog være bedst tjent dermed, for her føler Sinkerne det som Uret, at de ikke ogsaa kan komme i Lære etc. samtidig med Kammeraterne, og vi føler, at Mennesker nu een Gang ikke kan løse vidt forskellige Opgaver lige tilfredsstillende.

For Træarbejdets Vedkommende staar vi med et godt Begyndelsesgrundlag i en god Sløjdundervisning; for Metalarbejdet er det ikke naaet endnu og vor Smedeoplæring lider under store Mangler, idet Bysmedien, hvori der arbejdes, er yderst primitiv og navnlig ikke kan give tilstrækkelige Op-

Badning.

læringsmuligheder for et passende Antal Lærlinge. Der er saa mange af vore Drengene, der vil den Vej, og vi har kun 2 Pladser i almindelig Landsbysmedie.

Naar jeg nu har nævnet alle vore gode Muligheder og det, der endnu kan trykke, saa maa jeg ogsaa fortælle, at jeg i indeværende Foraar har haft 25 Elever, som jeg skulde skaffe i Gang i Livet eller skaffe Fortsættelse i paabegyndt Uddannelse, saa det giver vel nogen Ret for Ønsket om at staa med mange gode Muligheder, saa der ikke skal eksperimenteres for meget og ødelægges for meget.

Godhavns store Ønske paa 25 Aars Fødselsdagen er derfor en god Ordning af en Oplæring i Metalarbejdet, saa vi faar en passende Smedie med tilknyttet Skoleværksted. Under de nuværende Forhold kan Statens Hjælp hertil ikke forventes, og vi trænger til noget af Fortidens Glæde og Kraft ved at mærke, at Statens gode Hjælp ikke har taget den Hjælp fra

os, som vi ikke kan undvære i Samfundets Kærlighed og Interesse for Arbejdet. — *Er der ikke nogen eller mange af Godhavns gamle eller ny Venner, der vil være med til at rejse dette 25 Aars Mærke?*

Statistiske Oplysninger.

1. Tilgang og Afgang.

	1913	1914	1915	1916	1917
Den 1. Januar var Belægningen .	56	52	58	58	58
I Aarets Løb ankom.....	26	27	26	20	35
Udsendte Elever taget tilbage ...	6	5	4	6	6
I Aarets Løb udgik.....	32	26	30	26	20

Belægning d. 1. Jan. 1918 var ialt 79 Elever.

2. Elevernes Hjemstavn (Ankomst).

	1913	1914	1915	1916	1917
København.....	17	16	12	13	21
Købstad.....	7	11	10	7	12
Landet.....	7	5	8	5	8
Udlandet.....	1			1	
Ialt....	32	32	30	26	41

Af de ankomne Elever kommer ca. 90 % fra Optagelseshjem, Resten direkte fra Barnets eget Hjem eller andet Steds.

3. Elevernes Alder ved Optagelsen.

	1913	1914	1915	1916	1917
Mellem 12 og 13 Aar ...	4	4	4	3	5
— 13 - 14 — ...	12	11	15	11	23
— 14 - 15 — ...	10	12	7	5	6
— 15 - 16 — ...				1	1
Ialt....	26	27	26	20	35

4. Af de udgaaede Elever anbragtes:

	I Tjeneste	I Lære	I Lære m. Ophold i Elev.s Hjem	Anden Anstalt	Ialt
1913—14	14	2	2	5	23
1914—15	8	8	0	2	19
1915—16	9	11	3	2	25
1916—17	9	6	1	1	17

5. De i Tiden 1913—17 udgaaede Elevers Forhold.

	Tal	Blev paa Landet	Senere til Byen	Senere til Søs	God Udvik- ling	Daarlig Udvik- ling	Vides intet
I Tjeneste	40	29	7	4	27	10	3
	Tal	Udlært	Endnu i Lære	Forladt Læren ved 18 Aars Ald.	God Udvik- ling	Daarlig Udvik- ling	Vides intet
I Lære	27	4	10	13	19	6	2
	Tal	Udlært	Endnu i Lære	Forladt Læren	God Udvik- ling	Daarlig Udvik- ling	Vides intet
I Lære m. Ophold i Elev.s Hjem.	6	1	0	5	4	2	0

Af Aarenes Dagbøger lyder Hovedbegivenhederne paa følgende:

Efteraar 1914: Der antages en Snedkerlærer og indrettes et Værksted i Sløjdlokalet. Drengene tømmer selv en ny Sløjdsal paa Skoleloftet.

Til de i Beretningen 1913—14 projekterede Byggearbejder er opført Halvdelen af Bevillingen med 30,000 Kr. paa Finansloven.

Vinter 1915: Der indkøbes en Parcel paa 13½ Td. Land til Udvidelse af vort Landbrug.

Sommer 1915: Spisesal og Køkken omdannes og udvides, og en ny Gymnastiksalsbygning rejser sig. Dampvadskeri og Varmeapparat tages i Brug om Efteraaret, og Julefesten fejres i vor ny Gymnastik- og Festsal.

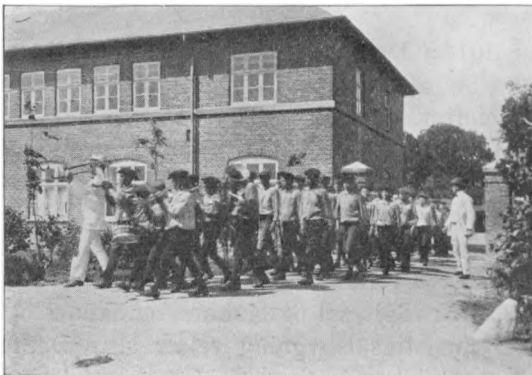

Gymnastiksalsbygningen med Vaskeri og Snedkerfløj. Gaardsplads 1915.

Vinter 1916: Finansudvalget besøger Hjemmet d. 26. Januar, beser Nybygningerne og drøfter med Bestyrelsen Mulighederne for en Udvidelse af Elevantallet, Kort efter indkøbes Gartner Frydensbergs Ejendom og Jordtilliggende, og der sikres Godhavn et ekstraordinært Statstilskud til Opførelse af et Lærlingehjem for 20 Elever, saa Elevantallet udvides fra 60 til 80.

Sommer 1916: Byggeforetagenderne i Gaarden afsluttes med Opførelse af et Snedkerværksted, et Brændsels- og Arbejdshus, det sidstnævnte opføres ved Drengenes Hjælp.

D. 12. Juli har vi en af vore store Festdage: Arresøkredsen af Danmarks Lærerforening holder Aarsmøde her, og en dejlig

Drengene marcherer ud.

«Bakken». Funktionærhøi, købt 1916.

Silkefane med Godhavns Navn og Aarstallet 1916 indvies. Fanen er en Gave fra Bestyrelsens Damer (Børnes. Tid. 11. Aarg. Side 182).

Efteraar 1916: Grunden til det ny Lærlingehjem lægges, og der udføres en dyb artesisk Boring, der skaffer os rigeligt og godt Vand.

Lærlingehjemmet. 1917.

1. August 1917: Lærlingehjemmet indvies, og hermed oprandt Godhavns hidtil største Festdag. Kronen blev sat paa Værket, og Livet fik ny og stor Glæde for os og vore Dreng, ny og større Horisont, nyt Maal og nyt Ansvar. Dagen begyndte med Regn og Rusk; men da vore mange Gæster kom, klarede det, og da Flaget til Tonerne af Nationalsangen første Gang hejstes paa Lærlingehjemmet, havde vi Solen, der endnu ikke har svigtet Godhavns

Lærlingehjemmet. Gang med Eneværelser.

Festdage. Vi behøver ikke at være for romantiske, det Symbol trænger vi nu til.

Huset var vort eget, alle havde vi været med til at bygge det, der var drømt om det, tænkt paa det, hæget om det, slidt for det af smaa og store. Alt Inventaret var lavet paa egne Værksteder, 280 Stole- Bord- og Sengeben var skaarne i Haanden, Dagligstuen var smykket af Kunstner- og Vennehaand, og der var kiget ind gennem Døre og Vinduer og fulgt med i alt. — Dagen blev uforglemmelig for os alle, og Takken blev det første, største og sidste. Da Drengene laa i Eneværelserne om Aftenen, og jeg gik rundt og sagde Godnat og spurgte: »Er det dejligt?« lød det fra hver Seng: »Ja — Tak!«

og det lød fra flere, der ellers sover godt, men som den Nat laa vaagne! — (Børnes. Tid. 12. Aarg. Side 165).

Efteraar 1917 er alle Byggeforetagender og vort Vandtaarn og Vandværk i Orden.

Alle Godhavns nye, udmærkede og praktiske Bygninger er

Elevværelse paa Lærlingehjemmet.

opførte efter Tegning af Hr. Arkitekt V. Holck, Hillerød, og under hans Tilsyn.

Det var Æventyrets vigtigste Data; at der mellem dem ligger et ret overvældende Arbejde for flere er selvsagt, ogsaa at Hjemmets rolige Gang maatte forstyrres noget under disse Aars stærke Vækst; men i det store og hele er Arbejdet med Børnene dog gaaet støt og jævnt, saa vi synes, at vi kun har al Grund til ogsaa at være glade og taknemmelige for det allervigtigste.

Krigen har naturligvis slaaet os som alle store Skaar og Saar i Livet og navnlig hindret os i at *bruge* hele det dejlige Apparat, vi nu havde i Orden, saa vi har maattet lukke her og der og krybe sammen; men vi som andre, har ogsaa mærket Lærdommen heraf og Goderne herved, og nu, da Hjemmet voksede sig stort, var det maaske rigtigt godt, at vi selv blev noget smaa og maatte holde tæt sammen og fik lært at takke for tilsyneladende mindre Gaver end de store Bevillinger.

Lærningehjemmets Spisestue.

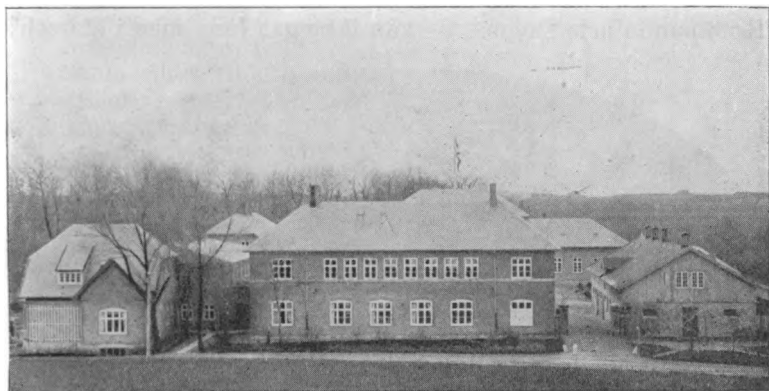
Et fast Samlingspunkt for hele det store Hjem er skabt ved vore Lørdag Aftensamlinger. Saa kommer alle Elever fra Drengehjemmet og Lærningehjemmet og alle Voksne sammen ved 7 Tiden i Festsalen; der tales om Ugens Begivenheder, siges nødvendig Besked til det samlede Hus, læses Breve fra gamle Drengene eller andre, der har sendt Hilsen og Bud til os, synges, holdes en kort Andagt og bedes for Søndagens og den kommende Uges Fred. Disse Samlinger, tror jeg, vi alle har været glade for.

Foruden de nævnte store Hjemmets Festdage, hvis Glæde og Glans naturligvis er delt af alle, store og smaa, har der ogsaa været mange, der først og fremmest har været Børnenes: Konfirmationsdagen, der altid er gaaet hyggeligt og kønt med en Mængde Gæster til Drengene, de store 3—4 Dages

Lærningehjemmets Dagligstue.

Udflugter, 1915 Marschtur gennem Nordsjælland og Sejltur til Kullen, 1916 Fodtur til Sjællands Odde, og de mange mindre Ture til Hillerød, Frederiksværk etc., Julefesterne, hvor vi mærkede, at Hjemmet har gamle trofaste Venner, der stadig vil tænke paa os og glæde os, — — og meget mere af den Side af Livet kunde der fortælles om, hvis Beretningen

Økonomi-
bygning.
Forstanderbolig

Skolebygn.

Sovesal.

Gymnastik-
salsbygn.

Stald.

Drengeshjemmet 1918. »Hele Familien«.

havde Plads dertil. Vi vil nu sige Tak til alle, der gav os Glædernes Kræfter og gode Minder.

Det sidste Aars store Tilgang af ny Elever er ikke gaaet helt sporeløst hen; men i alt væsentligt har Disciplin og Ro dog kunnet opretholdes ved de smaa Midlers Magt; en enkelt Gang, hvor disse ikke strakte til, har vi i kortere Tid haft en »C« Klasse. Det vil sige, at de uroligste Elementer udskilles for sig, saa Kammeratskabet ikke skal lide for meget under dem, og at vi saavidt muligt kan undgaa de altid tvivlsomt gode enkelte Afstraffelser. For disse Dreng klæres det, at de ikke vilde leve under de givne Friheder og Goder, og derfor kan de en Tid ikke faa dem, men maa være under Opsyn og Kommando hele Døgnet, -- kan ikke gaa løse, men i Marsch!

Konfirmandholdet Foråret 1918.

Det er et kraftigt Middel og skal som saadant bruges med Varsomhed; — det er anvendt 2 Gange i min Tid, Efteraarene 1913 og 1917. »C« Klassen omtales aldrig her, der trues aldrig med den, den startes samme Morgen, som den nævnes.

Nedenfor findes Dagplan for Dreng- og Lærlingehjemmet, som den har formet sig de senere Aar. Ordningen med at have hele det store Hus gjort rent straks om Morgenens er saa god, at vi har gennemført den baade paa Sommer- og Vinterplanen, men sidste Vinters overordentlig vanskelige Belysningsforhold bevirkede, at vi maatte begynde noget senere. En Gang ugentlig udstrækkes Rengøringen til hele Formiddagen under særlig kvindelig Hjælp og Tilsyn.

Dagsorden paa Drengehjemmet.

Sommer:

Op	Kl. 6
Gymnastik	— 6—6 ³⁰
Styrtebad og Sengeredning (Mellemmad).....	— 6 ³⁰ —6 ⁵⁰
Morgenarbejde, Rengøring og Musik (Musikholdet)	— 6 ⁵⁰ —8
Morgenandagt og Morgenmad	— 8—8 ⁴⁵
Arbejde (ældre Hold).....	} — 8 ⁴⁵ —1
Skole (yngre Hold).....	
Middag og Frihed	— 1—2
Arbejde (yngre Hold).....	} — 2—6
Skole (ældre Hold).....	
Aftensmad og Frihed (før Andagt Fodvask) ..	— 6—8
Aftenandagt og derefter i Seng	— 8 ³⁰

Vinter:

Op	Kl. 6 ³⁰
Gymnastik	— 6 ³⁰ —7
Styrtebad og Sengeredning (Mellemmad).....	— 7—7 ³⁰
Morgenarbejde, Rengøring og Musik.....	— 7 ³⁰ —8 ⁴⁵
Morgenandagt og Morgenmad	— 8 ⁴⁵ —9 ³⁰
Arbejde og Husflid (ældre Hold).....	} — 9 ³⁰ —1
Skole (yngre Hold).....	
Middag og Frihed	— 1—2
Arbejde og Husflid (yngre Hold)	} — 2—5
Skole (ældre Hold).....	

Lektielæsning (begge Hold)	Kl. 5—6
Aftensmad	— 6—6 ³⁰
Strømpestopning	— 6 ³⁰ —7
Fritidsbeskæftigelse	— 7—8
Aftenandagt, Vask paa Sovesalen og derefter i Seng	— 8 ³⁰

Dagsorden paa Lærlingehjemmet.

Sommer:

Op	Kl. 5
Styrtebad, Sengeredning og Rengøring af Værelser	— 5—5 ⁴⁰
Morgenandagt og Morgenmad	— 5 ⁴⁰ —6
Arbejde (Værksteder, Gartneri og Landbrug) (Eleverne faar Frokostpakker med)	— 6—1
Middag og Frihed	— 1—2
Arbejde	— 2—6
Aftensmad	— 6
Gymnastik 2 Gg. ugentlig. — Strandbad de øvrige Aftener	— 6 ³⁰ —7 ³⁰
Frihed (Fodbold, Krokett, Husflid etc.)	— 7 ³⁰ —9
Aftenandagt, Fodvask og derefter i Seng	— 9

Vinter:

Op	Kl. 6
Styrtebad, Sengeredning og Rengøring af Værelser	— 6—6 ⁴⁰
Morgenandagt og Morgenmad	— 6 ⁴⁰ —7
Arbejde (Værksteder, Landbrug, Gartneri eller Husflid), (Eleverne faar ligesom om Sommeren Frokostpakker med til Arbejdsstedet)	— 7—1
Middag og Frihed	— 1—2
Arbejde	— 2—5
Skole (Dansk og Skrivning)	— 5—6
Aftensmad	— 6—6 ³⁰
Skole (Regning, Tegning og Foredrag)	— 6 ³⁰ —8
Frihed	— 8—9
Aftenandagt	— 9

(Lørdag Eftermiddag afholder begge Afdelinger Tøj-
eftersyn samt Regnskab over Elevernes ugentlige Ind-
tægter og Udgifter).

Bestyrelsen.

Efter Godhavns Overgang til selvejende Institution holdt Bestyrelsen sit første Møde i Februar 1908, og Birkedommer P. Svejstrup, Helsingør, valgtes til Formand.

Fru Skousen.   Sagf. H. H.   Møllejejer
Læge Palle   Nielsen.   P. Hansen.
Redakt., Folketingsm.
Fmd Provst   For-   Andreasen.
Haagen-Müller.   slanderen.

I Marts 1911 maatte Birkedommeren trække sig tilbage af Helbredshensyn, og næste Maaned afgik han ved Døden.

Pastor Hjorth Degenkolv, der ligeledes var Medlem af Bestyrelsen fra først af, fratraadte Maj 1909, da han blev forflyttet til Jylland (nu Sognepræst for Ørum og Daugaard). Juni 1909 overtog Provst Haagen-Müller, Vejby, hans Plads i Bestyrelsen. Efter Birkedommer Svejstrups Død April 1911 valgtes Provst Haagen-Müller til Bestyrelsens Formand, og under 6 Ugers Vakance ved sidste Forstanderskifte konstitueredes Provsten som Forstander af Justitsministeriet.

Den 21. November 1916 døde Bestyrelsesmedlem, Folketingsmand Chr. Rasmussen, Helsingør. Han var Godhavn en

trofast Hjælp og Støtte og en varm Talsmand overfor Bevil-
lingsmyndighederne. Hjemmets fornyede Skikkelse skyldes
i høj Grad hans Arbejde. Ogsaa vort daglige Livs Glæder
og Sorger vilde han gerne efter Tid og Evne deltage i og gjorde
det altid med dyb Forstaaelse.

I Chr. Rasmussens Sted valgtes Oktober 1917 Hr. Folke-
tingsmand Andreassen, Næstved.

Bestyrelsen bestaar nu af:

Hr. Provst Haagen-Müller, Vejby, Formand (Telf. Askemose 33)
Hr. Sagfører H. Marius Nielsen, Helsing, Næstformand og
Kasserer.

Hr. Læge Palle, Helsing, Sekretær.

Hr. Folketingsmand, Redaktør Andreassen, Næstved.

Fru Lærer A. Skousen, Tisvilde Skole.

Hr. Møllejer P. Hansen, Holløse Mølle.

Anstaltens Personale Foraar 1918 er:

Forstanderen og Hustru (siden 1913).

Seminarist H. P. E. Henriksen (siden 1913) og *Hustru*.

Husfader og Husmoder paa Lærlingehjemmet.

Seminarist Jens Chr. Hartvig Møller (1916) f. T. indkaldt til
Aftjening af Værnepligt. I hans Sted er antaget:

Vikarlærer, Seminarist Jens Petersen.

Seminarist og Snedkersvend Rasmus Nielsen (1917).

Seminarist og Blikkenslagersvend P. M. L. Mortensen (1917).

Snedkerlærer Immanuel Bonnevie (1914).

Landbrugslærer Frederik Sørensen (1914).

Gartnerlærer cand. phil. Axel Valdemar Knuhtsen (1916).

Tidligere *Kommunelærerinde Frk. Anna Olesen* har fra 1913
hjulpet med Kontorarbejdet og meget andet i det store Hus,
og *Hr. Skrådermester Petersen*, der som andet Steds omtalt
driver Værkstedet for egen Regning, hjælper med Inspektion
paa Lærlingehjemmet og har Natteinspektion nogle Gange
ugentlig. Dreng- og Lærlingehjemmet har tilsammen 6
Piger.

Af Hjemmets afgaaede Personale blev Hr. Lærer Emil

Olsen i Efteraaret 1916 ansat ved »Braaskovgaard«. Vi mindes med Venskab og Tak hans friske og gode Arbejde her i tre Aar.

Saa vil vi endnu engang sige alle Tak for god Hjælp, den, vi fik udefra, og den, der trofast ydedes herhjemme i det daglige Arbejde, og bede om, at den vedblivende maa findes paa Vejen fremad.

AXEL BONNEVIE.

Lægeberetning for Aarene 1914—1918.

I de forløbne Aar har Sundhedstilstanden paa »Godhavn« fremdeles været udmærket og Sygeligheden kun ringe.

Hos nogle Elever gav Krigskosten i Begyndelsen Fordøjelssygdomme, hvortil Aarsagen formentlig væsentlig maatte søges i Savnet af den daglige Havregrød. En Følge af Ratioeringen er ogsaa den mindre Tiltagen i Vægt hos saa godt som alle Eleverne.

J. Palle,
Læge.

I Anledning af »Godhavn«'s 25-aarige Jubilæum, som man paa Grund af de vanskelige Tider kun agter at fejre ved en lille hjemlig Fest Onsdagen d. 22 Maj d. A., skal Bestyrelsen til Slutning næst efter at rette en varm Tak til Staten, Overinspektionen og de bevilgende Myndigheder, samt alle de private Institutioner og Personer, som paa forskellig Maade har vist Arbejdet i Børnesagens Tjeneste paa »Godhavn« sin Interesse i Aarenes Løb, for al den Støtte og Forstaaelse, der er ydet os herude til Løsningen af denne store og ofte svære Opgave paa tilfredsstillende Maade, udtale, at man først og fremmest skylder Forstander Bonnevie og Hustru, samt hele den Stab af gode og dygtige Lærere og Medarbejdere, som han har haft Held og Lykke til at samarbejde med paa bedste Maade, en hjertelig Tak for det store og opofrende Arbejde, der Dag for Dag øves indenfor Hjemmets Mure i Trofasthed og Kærlighed overfor de Børn, som af Samfundet

bliver dem betroede til Opdragelse og Udvikling i de vanskelige Overgangsaar.

Guds Velsignelse over denne Gerning, saaledes at den maa lykkes og trives til Samfundets Tarv og vort kære Fædrelands Gavn og Glæde paa allerbedste Maade.

Vejby Præstegaard, pr. Helsingø, 8. Maj 1918.

Lauritz Haagen-Müller.   Marius Nielsen.   N. Andreasen.

J. Palle.   Anna Skousen.   P. Hansen.

Vedtægt

for Bestyrelsen for Opdragelsesanstalten Godhavn, Tisvilde pr. Helsing, Frederiksborg Amt.

Anstaltens Opgave er at kunne gøre Fyldest ved Opdragelsen af særlig vanskelige Drenge i et Antal af indtil 80, saaledes at der meddeles dem en efter deres Evner og Forhold passende Oplæring og Opdragelse i Overensstemmelse med det nedenfor anførte.

Anstalten, der er en selvejende Institution, ledes af en Forstander, der vælges af Bestyrelsen, og hvis Valg, jfr. Lov Nr. 72 af 14. April 1905, skal stadfæstes af Kongen.

Anstaltens Anliggender forestaas af en Bestyrelse, der for Tiden bestaar af:

Provst Lauritz Haagen-Müller, Vejby, Formand,
Fru Anna Skousen, Lærer Skousens Hustru, Tisvilde
Skole,

Møllejer Peder Hansen, Holløse Mølle,
Folketingsmand, Redaktør N. Andreasen, Næstved, d. 1.
Oktober 1917.

Sagfører H. Marius Nielsen, Helsing og
Læge J. Palle, ibd.,

og hvis Antal aldrig bør være under 3 eller overstige 6.

Bestyrelsen, hvoriblandt altid, saavidt muligt, skal findes en Kvinde, supplerer om fornødent sig selv i Tilfælde af Afgang, dog saaledes, at de tiltrædende i Reglen skulle være Folk fra Frederiksborg Amt, helst dets nordvestlige Del, med nogen pædagogisk eller landøkonomisk Indsigt, og at Valget godkendes af Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne. Bestyrelsen vælger selv sin Formand.

Anstaltens Ledelse sker i det hele i Overensstemmelse med de i kgl., Anordning af 1. Decbr. 1906 foreskrevne alm. Grundregler.

For Anstalten er udarbejdet et Reglement indeholdende Skoleplan, Arbejdsplan, Dagsorden, Besisnings- og Beklædningsreglement, der bliver at godkende af Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne.

1.

Forstanderen antager og afskediger de til Hjælp ved Skolegerningen, Oplærelse og Opsyn med Eleverne fornødne Lærere og Funktionærer, men saavel Antagelsen som Afskedigelsen af Lærere kræver dog Bestyrelsens Sanktion.

•

2.

Forstanderen aflægger inden hvert Aars 1. Juni Regnskab for det foregaaende Finansaar 1. April—31. Marts. Dette revideres inden næstfølgende 1. Juli af en af Bestyrelsen antagen Revisor. Ligeledes udarbejder Forstanderen inden hvert Aars 1. Juni Beretning om Anstaltens Virksomhed i det forløbne Finansaar, hvilken Beretning i 2 Eksemplarer tilstilles Bestyrelsen, som indsender disse med de Bemærkninger, hvortil den finder Anledning, til Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne, af hvem derefter Beretningen forelægges Undervisningsministeriet.

3.

Bestyrelsen samvirker med Forstanderen til Opnaaelse i saa fuldt Omfang som muligt af Anstaltens Formaals og fører Tilsyn med, at han i det hele opfylder de Pligter, som Virksomheden paalægger ham.

Bestyrelsen har Ret til at undersøge alle Anstalten vedrørende Forhold og til desangaaende at forlange Oplysninger og Erklæringer af Forstanderen.

4.

De Bestyrelsen foreliggende Sager behandles enten skriftlig ved Omsendelse eller mundtlig ved Bestyrelsesmøder, der afholdes saa ofte fornødent gøres, dog mindst een Gaang aarlig. Møderne sammenkaldes af Formanden, enten efter dennes eget Initiativ eller efter Forhandling med Forstanderen eller naar 2 Bestyrelsesmedlemmer forlanger det.

Forstanderen kan, om Bestyrelsen maatte finde Anledning dertil, tilkaldes til Møderne.

Over Bestyrelsens Forhandlinger føres en Protokol.

Formanden leder Forhandlingerne og har Myndighed til at foranstalte Bestyrelsens Beslutninger gennemførte.

Om Sager, hvis Afgørelse ikke taaler Opsættelse, indtil en Beslutning af den samlede Bestyrelse foreligger, tages Beslutning af Formanden paa Bestyrelsens Vegne, men Beslutningen bliver da senere at forelægge Bestyrelsen til Godkendelse.

Bestyrelsens Beslutninger tages med simpel Stemmeflerhed. I Tilfælde af Stemmelighed gør Formandens Stemme Udslaget. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, naar $\frac{2}{3}$ af dens Medlemmer er til Stede. Medlemmerne maa dog i saa Fald være enige, for at en gyldig Beslutning kan foreligge.

5.

Ændring i foranstaaende Vedtægt kan kun foretages med Samtykke af Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne.

Tisvilde d. 5. Septbr. 1917.

Lauritz Haagen-Müller, Vejby Prstgrd.

Anna Skousen, Tisvilde Skole.

P. Hansen, Holløse Mølle.

Marius Nielsen, Helsing.

J. Palle, Helsing.

Foranstaaende Vedtægt stadfæstes herved.

Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne, den 12. September 1917.

Brun.

Oluf J. Skjerbæk.

REGNSKAB

1. APRIL 1917—31. MARTS 1918

Anstalten. — Gevinst

Udgifter.

Husholdning	24308 68	
Brændsel og Lys	5490 97	
Vask og Rengøring	1263 22	
		31062 87
Klæder og Sengetøj		4469 80
Lønninger		10114 34
Rekvisitter til Undervisning		395 42
Bygningsreparationer		5062 74
Vedligeholdelse af Anstaltens Inventar		832 38
Afgifter, Skatter og Renter		2724 72
Læge og Medicin		617 18
Børnene		1323 46
Kontorhold, Porto og Rejsseudgifter		2039 37
Kørsel		956 00
Omkostninger ved Bestyrelsesmøder og Honorar til Bestyrelse og Revision		1323 85
Overskud	47835 32	
heraf hidrører fra ekstraordinære Statstilskud	62378 68	
medens der som Resultat af den samlede Drift		
fremkommer et Underskud paa	14543 36	
		47835 32

Kr. 108757 45

---

bs-Konto 31. Marts 1918.

Indtægter.

Indgaaet for Elevernes Pleje og for Optagelsesudstyr ... 24622 21

Understøttelser:

a. Statskassen:

Ordinært Tilskud til Drift, Lærer-
løn og Vikarudgifter 14934 92

Extraordinært Tilskud i Anledning
af Dyrtiden 15000 00

Extraordinært Tilskud til Nybyg-
ninger:

Lærlingehjem 47128 68

Vandværk 24050 00

ialt 71178 68

÷ heraf er ført til Indtægt

i Regnskabsaaret 23800 00

47378 68

77313 60

b. Andre Institutioner:

Kbhvn.s Krim.- & Politirets Fattig-
kasse:

Ordinært Tilskud 1000 00

Extraordinært Tilskud.. 500 00

1500 00

78813 60

Alfred Hansens Legat 300 00

Renter af Legatkapitalens Aktiver 300 00

Sparekasserenter 35 61

Landbruget: Forpagtningsafgift 2000 00

— : Overskud 552 98

Snedkerværkstedet: Overskud 2133 05

Kr. 108757 45

Anstalten. — Status 1. April 1918.

Aktiver.

Ejendommen Matr.-Nr. 3 m. fl. Tisvilde By,	
Tibirke Sogn: Saldo $\frac{1}{4}$ 1917.....	221888 40
+ Nybygninger og Udvidelse af ældre	
Bygninger	50706 86
	<u>272595 26</u>
÷ Overført til Huset paa Strandloden.	1000 00
	<u>271595 26</u>
opført til Ejendomsskyldvurdering.....	195000 00
Huset paa Strandloden	1000 00
Kontant Kassebeholdning paa Godhavn	170 06
Administrationskassen	1063 07
Tilgode hos Statskassen:	
Rest paa Dyrtidstilskud	5000 00
» » Bevilling til Vandværk.....	10050 00
» » » » Lærningehjem	2128 68
Vikarløn.....	360 00
	<u>17538 68</u>
Inventar og Redskaber henhørende under Anstalten	
ifølge Fortegnelse	14078 14
Husholdningsartikler ifølge Fortegnelse.....	1427 35
Brændsel — —	1040 00
Rengøringsartikler	185 00
Klæder og Sengetøj — —	11686 10
Kontorartikler — —	65 00
Tilgode for Plejepenge og Optagelsesudstyr.	6192 14
» « Udsendelsesudstyr	220 80
» hos Overværgeraadet for Refundering	83 35
» » Sparekassen i Helsingør 5721.....	12 59
	<u>6508 88</u>
Snedkeriet.....	5327 78
Landbruget.....	<u>17175 01</u>
Transport Kr....	272265 07

(Aktiver).

Transport... 272265 07

Legatkapitalens Aktiver tilh. Anstalten ifl. Fundats:

1. Arnoldus Ristings Legat med Pant i
Anstaltens Ejendom 2000 00
2. Børnehjælpsdagens Legat med Pant i
Anstaltens Ejendom 4000 00
3. Forstander Frydensberg Byggelegat,
Kr. 7000. — Se under Legatkapital
paa Passivsiden.
4. Cand. phil. S. F. A. A. Bechs Legat 2000 00
anbragt saaledes:
En Østifternes Kreditforeningsobli-
gation 8. Serie, Litr. A. Nr. 25316
4 % 2000 Kr. à 95 $\frac{1}{4}$.
En Østifternes Kreditforeningsobli-
gation 8. Serie, Litr. D. Nr. 2469
4 % 100 Kr. à 95 $\frac{1}{4}$.
5. Jørgine Ness' Legat „Glædelig Jul“.... 1000 00
anbragt saaledes:
Indestaaende paa Kontrabog 5656 i
Sparekassen i Helsingør 1000 Kr.
6. Justitsraad Elvius og Hustrus Sølv-
bryllups Legat 500 00
anbragt saaledes:
En Obligation Nr. 1802 Afd. E. 4 %
100 Kr.
En Obligation Nr. 8404 Afd. B. 4 %
400 Kr., begge udstedt af Kredit-
kassen for Husejere i København.
7. Gehejmerraadinde Schlegels Legat 300 00
anbragt saaledes:
En Østifternes Kreditforeningsobliga-
tion 7. Serie Litr. D. Nr. 2651 4 %
100 Kr.
En Østifternes Kreditforeningsobliga-
tion 7. Serie Litr. C. Nr. 114 4 %
200 Kr.
8. Konsul Krebs Legat ifl. testamentarisk
Bestemmelse Kr. 10000, som endnu
ikke er indbetalt, og som først se-
nere bliver renteydende.

Transport . . . 9800 00 272265 07

(Aktiver).

Transport . . .	9800 00	272265 07
9. Fritsches Legat 2400 Kr.: anbragt saaledes:		
To Obligationer i Creditkassen for Landejendomme i Østifterne:		
4 $\frac{1}{2}$ % Lit. A. Nr. 39708..	2000 00	
4 $\frac{1}{2}$ % Lit. C. Nr. 6298..	200 00	2200 00
Indestaaende i Anstaltens øvrige Aktiver	200 00	
	<u>2400 00</u>	
10. Frk. J. M. Heeyns Legat 1000 Kr. anbragt saaledes:		
En Obligation i Creditkassen for Land- ejendomme i Østifterne 4 $\frac{1}{2}$ % Lit. B. Nr. 243	1000 00	
		13000 00
Af Legatreanter oppebærer Anstalten fra Alfred Hansens Legat ifølge Skrivelse fra Bestyrelsen for Alfred Hansens Legat for Aarene 1913—1918 aarlig 300 Kr.		
		<u>Kr. 285265 07</u>

Passiver.

Prioritetsgæld:		
Frederiksborg Amts Sparekasse	16002 12	
Arnold Ristings Legat.....	2000 00	
Børnehjælpsdagens Legat	4000 00	
		22002 12
Skyldige Prioritetsrenter pr. 11/12 1917 til 11/12 1918.....		350 00
Spare- og Laanekassen for Kronborg vestre Birk:		
Rest paa Laan Nr. 3149 og 3241	6600 00	
» » » » 3140	15000 00	
		21600 00
Gæld paa Matr. Nr. 4 ao:		
Frederiksborg Amts Sparekasse Rest.....		5667 13
Diverse Kreditorer:		
Drift og Ejendom	22550 56	
Rest til Haandværkere for Vandværk	10050 00	
» » » » Lærlingehjem	2128 68	
		<u>34729 24</u>
Transport...		84348 49

(Passiver).

Transport . . . 84348 49

Legat-Kapital:

Se under Legat-Kapitalens Aktiver:

1. Arnoldus Ristings Legat	2000 00	
2. Børnehjælpsdagens Legat	4000 00	
3. Forstander Frydensbergs Legat	7000 00	
4. Cand. phil. S. F. A. A. Bechs Legat .	2000 00	
5. Jørgine Neess' Legat	1000 00	
6. Justitsraad Elvius og Hustrus Legat .	500 00	
7. Gehejmeraadinde Schlegels Legat . . .	300 00	
9. Fritsches Legat	2400 00	
10. E. M. Heyns Legat	1000 00	
		<u>20200 00</u>

Anstaltens egen Kapital:

Saldo d. 1/4 1917	209476 52	
÷ Nedskrivning af Ejendom til Ejendomsskyldvurdering	76595 26	
	<u>132881 26</u>	
+ Overskud	47835 32	
		<u>180716 58</u>
		<u>Kr. 285265 07</u>

Landbruget. — Driftsregnskab (Gevin

Udgifter.

Svinehold:

Værdien af Svin den $\frac{1}{4}$ 1917.....	1420 00	
+ Indkøb af Svin og Udgift til Foder m. m.	2941 45	
	<u>4361 45</u>	
÷ Salg af Svin.....	3619 75	
Værdien af Svin den $\frac{31}{8}$ 1918.....	300 00	3919 75

441 70

Bygningsreparationer	404 07
Vedligeholdelse af Inventar og Redskaber	384 32
Lønninger.....	2169 10
Skatter og Renter.....	1329 28
Assurance og Dyrlæge	300 00
Forpagtningsafgift	2000 00

Foderstoffer:

Beholdning den $\frac{1}{4}$ 1917.....	2608 60	
Indkøb og egen Avl	6809 80	
	<u>9418 40</u>	
÷ Leveret til Anstalten, Dyrene og andre	6363 80	
Beholdning den $\frac{31}{8}$ 1918.....	1855 80	8219 60

1198 80

Overskud overført til Anstaltens Konto	552 98
--	--------

Kr. 8780 25

Landbruget. — Sta

Aktiver.

Kassebeholdning	1066 87
Sparekassen i Helsingø	811 60

Beholdninger og Tilgodehavender:

Inventar og Redskaber	4623 50
Køer og Ungkvæg	5500 00
Heste	4200 00
Svin	300 00
Korn, Halm, Kartofler og Roer	1855 80
Tilgode paa Mejeriet	62 39
— for Svin.....	20 00
— — Inventar	6 00
— — Kørsel	8 00
— — Assurance for et Føl	90 00

16665 69

Kr. 18544 16

Tabs-Konto) 31. Marts 1918.

Indtægter.

Konto for Agerbrug:

Indtægter.....	6699 62	
Udgifter til Saasæd, Gødning m. m.	1499 54	
		5200 08

Hestehold:

Værdien af Hestene den $\frac{1}{4}$ 1917.....	2400 00	
Udgift til Foder m. m. og Byttesum for Heste	3611 70	
	6011 70	
÷ Indtægt ved Kørsel.....	2404 00	
Erstatning for et Føl.....	90 00	
Værdien af Hestene den $\frac{1}{4}$ 1918....	4200 00	6694 00
		682 30

Kreaturhold:

Værdien af Kreaturer den $\frac{1}{4}$ 1918.....	5750 00	
Indkøb af Kreaturer og Udgift til Foder m. m.	2507 55	
	8257 55	
÷ Salg af Produkter.....	3845 45	
+ Værdien af Kreaturer den $\frac{31}{4}$ 1918	5500 00	9345 45
		1087 90

Havebrug:

Indtægter.....	2566 92	
÷ Udgifter til Frø og Gødning m. m.	756 95	
		1809 97
		<u>Kr. 8780 25</u>

April 1918.

Passiver.

Skyldig for:

Foderstoffer.....	980 80	
Reparationer.....	45 00	
Skatter og Renter.....	343 35	
		1369 15

Anstalten:

Saldo $\frac{31}{4}$ 1918.....	16622 03	
+ Overskud.....	552 98	
		17175 01

Kr. 18544 16

Snedkerværkstedet. — Driftsregnskab.

Udgifter.

Vedligeholdelse af Inventar	114 25
Omkostninger	325 38
Overskud overført til Anstaltens Konto.....	2133 05
	<u>Kr. 2572 68</u>

Stat

Aktiver.

Kassebeholdning	135 80
Inventar og Værktøj	1028 20
Raamaterialer	2718 92
Paabegyndt Arbejde	1790 00
Færdigt —	737 00
	5275 92
Debitorer	1296 40
	<u>Kr. 7736 32</u>

Godhavn, Tisvilde, Helsingør, 31. Marts 1918.

Foranstaaende Regnskab, som vi har revideret, er i Overensstemmelse med de opførte Kasser og Bøger.
Vi har konstateret Tilstedeværelsen af de opførte Kasser og Bøger.
København, den 1. Maj 1918.

Revisions- og Kasserør
A.

Wellendorf.

Gevinst- og Tabs-Konto) 31. Marts 1918.

Indtægter.

Avance paa Vare-Salg Kr. 6722 86	2572 68
--	---------

Кг. 2572 68

April 1918.

Passiver.

Kreditører	2408 54
Anstalten:	
Saldo ⁸¹ /s 1917	3194 73
+ Overskud	2133 05
	5327 78

Кг. 7736 32

A. G. Bonnevie.

**stemmelse med Anstaltens Bøger og Bilag.
rekasse- og Obligationsbeholdninger.**

tnings-Institutet.

ab.

Harreby.